

Från *Socialistiskt Alternativ* 151209

John Andersson

Köpenhamn: Massivt motstånd mot miljömarodörerna! – men det är något ruttet i staten Danmark...

Två kilometer långt var det 100 000 personer – polisen uppgav dock en betydligt mera modest siffra – starka demonstrationståget i Köpenhamn lördagen den 12 december en imponerande syn, trots (tack vare?) att det präglades av den sedvanliga danska organisatoriska villervalla: inget svenskt militäriskt ”fyra och fyra” här inte! Nåja, det var ju värre förr, när danskarna brukade ha med sig några ”bajer” som färdknäpp, då var man inte riktigt säker på var demonstrationen slutade. Det berättar John Andersson som deltog i lördagens stora demonstration i Köpenhamn.

”Det här var det största. Det här är höjdpunkten för mig. Hela resan till Danmark var värd det här!” kommenterade François, tillhörande den nordamerikanska ursprungsbefolkningen, i den danska dagstidningen *Politiken*.

”Jag anser att den här demonstrationen är så imponerande och stor, att man inte kan bli annat än glad för den” sa Eriel Deranger, som också rest ihop med en organisation för ursprungsbefolkningar från Canada till Köpenhamn.

Med 438 olika organisationer bakom sig från 67 olika länder, så fanns det skäl till att tro att lördagens demonstration skulle bli något speciellt. Ändå kom alla gränser och förväntningar att sprängas för arrangörerna. Man träffade konstant på folk från andra länder och inte bara då från Europa, utan Filippinerna, Sydkorea, Kina, Afrika, etc.

Det visade sig att det också fanns möjligheter till att – bokstavligen! – trängas med diverse kändisar: först ihop med den danske EU-parlamentarikern Søren Søndergaard och Olivier Besancenot, presidentkandidat för franska NPA och nu stor idol även inom den radikala svenska vänstern. NPA hade för övrigt med sig en rätt röststark delegation med sig. Och rätt som det var dök America Vera-Zavala och Naomi Klein upp i demonstrationsvimmel. På färden hem var det så dags att bli inklämd på Metron med den tidigare ärkebiskopen Karl-Gustaf Hammar. Jäpp, om inte annat kan jag nu skryta om vilka fina bekanta jag har...

Enorm demonstration

Storleksmässigt var demonstrationen en enorm och fantastisk succé, men för den delen kommer man inte ifrån dess stora svaghet: att dess primära mål var att överlämna en uppmaning till de politiska ledarna på klimatkonferensen, om att åstadkomma ett rättvist och juridiskt bindande klimatavtal. En uppmaning som sedan överlämnades till FN:s klimatchef Yvo de Boer av bland annat den tidigare irländska presidenten Mary Robinson. Man måste nog ha rejält med barnatro för att kunna hoppas på att den ska ge något som helst positivt resultat...

Men som alltid när radikaliserings utvecklas måste man undvika att stirra sig blind på dagens läge, utan se till vilka möjligheter till dynamik som det finns. Demonstrationen innehöll praktiskt taget allt, från enskilda personer utklädda till vita och gröna isbjörnar över till representanter för utsatta ursprungsbefolkningar och internationella vänsterströmningar.

Greenpeaces slogan på sin stora banderoll – **Politiker pratar, ledare handlar** – borde ju däremot ha gett folk skrämshicka, med tanke på att den organisationen ju är uppbyggd som en sluten och auktoritärt styrd sekt, som ju verkligen är baserad på ”starka ledare”!

För varken Greenpeace eller FN kommer att vara aktörer som med framgång kommer att driva klimatfrågan. Miljöfrågorna har historiskt sett aldrig varit ”medelklassproblem” för arbetarrörelsen, tvärtom har det här verkligen handlat om liv eller död. I dess barndom gällde kampen rätt till sunda bostäder, näringsriktig kost och god arbetsmiljö även för arbetarklassen. Nu gäller det hela mänsklighetens såväl som vår planets överlevnad. ”*Socialism eller barbari!*” som Rosa Luxemburg uttryckte det.

Faktum är ju att till exempel Europeiska metallarbetarfederationen ju har ställt sig bakom en resolution kring klimathotet, med krav på en radikalt förändrad strategi för tillverkningsindustrin, men det fackliga inslaget verkade tyvärr annars vara högst begränsat i lördags i Köpenhamn. Istället borde man ha ansträngt sig för att omvandla orden till handling genom social mobilisering. Detta är den enda framkomliga vägen för oss socialister.

Juridisk och polisiär skandal

Demonstrationen var i ordets verkliga mening en folkfest, där folk verkligen gick dit för att uppleva något skojigt ihop med andra människor. Men att den fick utveckla sig på ett sådant sätt berodde ju naturligtvis delvis på att makthavarna inne i Bella Center accepterade detta. Att framställa det som att det fanns en väl fungerande demonstration och som dessutom entusiastiskt stödde klimatkonferensen, det hade man ju naturligtvis inget emot.

Men detta massiva utslag av glädje och entusiasm fick också en synnerligen smutsig baksida, där en juridisk och polisiär skandal i massiv skala tornar upp. När demonstrationen väl kom till Bella Center fanns det en stor ring av poliser även runt mötesplatsen. När man skulle lämna platsen undersökte polisen också ens handbagage, vilket ju mest framstod som förbryllande, med tanke på hur fredlig demonstrationen varit. Men efteråt fick det sin lilla förklaring.

Strax innan COP 15 hade den danska regeringen infört nya lagar, ”Lag om förändring av strafflagen och lag om polisens verksamhet”, som genast fick öknamnet ”lymmelpaketet”. Den innebar en förlängning av polisens rätt att använda preventivt och administrativt frihetsberövande ifrån sex till tolv timmar. Personer som hindrar polisen i deras arbete kan numera också dömas till fängelse i upp till 40 dagar för detta. Detta gäller även för första-gångsförseelser och för personer som inte aktivt deltagit, men befunnit sig i samma ”*område där det förekommer grov störning av lugn och ordning på allmän plats*”.

”Lymmelpaketet” innebar också en tydlig uppmuntran till polisen att använda sig av massiva ”preventiva” ingripanden, vilket man nu också har gjort i Köpenhamn. Det polisen kanske var ute efter var NTAC, ”Never Trust a COP”, ett nätverk som väl är en ny omskrivning för den autonoma vänstern. De har förvisso en teoretiskt korrekt utgångspunkt: toppmötet är ett försök att legitimera påstådda kapitalistiska ”lösningar” av klimatkrisen och att ge samma aktörer som är ansvariga för krisen ett fortsatt mandat. Så långt är ju allt gott och väl.

Men NTAC:s retorik är ju bara en ny variant av de autonomas enorma svagsinta bombkastarsvada, med bilder och tal om molotovcocktails (”*alternativa bränslen*”), brinnande polisbilar, sabotage av den kapitalistiska produktionen (”*att som motstånd bränna ner en bilfirma är mera ekologiskt än handeln med utsläppsrätter*”) och svartklädda och maskerade figurer utrustade med allehanda tillhyggen. Politisk idioti i sin prydno...

Greps

968 personer greps på lördagen, varav man dock just endast tre har häktats och sju utvisats ur landet. Siffran har nu (måndag, 14 december) vuxit till 1282 gripanden, där dock bara en

minoritet är danskar (287 stycken), medan de flesta är från Tyskland (335) eller Sverige (245).

Dessa i lördags omhändertagna bands fast med buntband av plast och fick sedan sitta på asfalten – och det är ju trots allt december – i en obekväm ställning och inledningsvis utan möjligheter att gå på toaletten. Efter en evighet bussades de iväg till ett nykonstruerat ”klimatfångelse”, snabbt omdöpt till ”Guantánamo”, innehållande ett stort antal ”apburar” på elva (11) kvadratmeter vardera, som det kunde rymma tio (10) intagna var.

”Man har faktiskt ansvar att snabbt ta sig från platsen om det pågår våldsamheter”, sa Lars Borg, polisens presstalesman, till Sydsvenskan. Frågan var dock hur många av dessa gripna verkligen förstod att det förekom ”våldsamheter” eller där ens var NTAC-sympatisörer. Många gripna tillhörde olika fraktioner av den frihetliga vänstern, varvid tydligen hela gruppen från Syndikalistiska ungdomsförbundet från Sverige åkte dit. Även folk ifrån CWI och Rättvisepartiet Socialisterna drabbades, helt enkelt därför att ”svarta blocket” skar in oväntat i deras tåg.

Hur flytande det här är med att befinna sig i samma ”område” visade sig bland annat polisen grep av grupp anhängare av den orangeklädda religiösa sekten Hare Krishna, bland annat en 51-årig nanna, som dansat för demonstrationen. Sekten brukar ju vara osedvanligt enerverande, men att leda autonoma upplopp ligger liksom inte riktigt i deras religiösa uppenbarelser...

”En överreaktion”

”Jag anser att anhållandena var en skam – det var en överreaktion. Jag förstår helt enkelt inte varför jag skulle anhållas”, förklarade den 66-årige svensken Julie Leonardsson till *Ekstrabladet*. Han är annars en välkänd svensk konstnär, bland annat för sina satiriska teckningar i LO:s *Dagens Arbete*. Han fick nu garanterat rikligt med stoff till nya!

”Det fanns gamla tanter som var med i en konferens om hållbar utveckling i Afrika, där fanns Hare Krishna – och vi som gick i skjorta och slips kunde knappast misstas för att vara några svarta blockare. Och vi fick genomgå en tortyrliknande situation. Vi fick sitta i flera timmar på en iskall gata, med händerna på ryggen i en smärtsam ställning. Idag mår jag helt kass. Har ont i ryggen, armarna och handlederna och har fått feber efter den här nedkylningen”, berättade Emil Boss ifrån Malmö för *Sydsvenska Dagbladet*.

”Vi satt i burar tio och tio och buren var ungefär 3 meter. Jag tror att det var någon som lyckades bryta upp sitt galler. Då fick poliserna nog och sprang in med sköldar, hundar och pepparsprej. Vår bur blev sprutad på. Men då sprang alla till andra sidan och klängde sig upp mot väggen. Så vi fick det bara på kläderna”, berättade Fredrik Rubin från Malmö om sina upplevelser i ”Köpenhamns Guantánamo”, för Sydsvenskan. Efter sex timmar återfick han sina skor och jacka och kunde åka därifrån.

Klagomålen är dock massiva även ifrån andra håll, i synnerhet då ifrån massmedia.

”De är onödigt våldsamma, när de föser bort oss. Dessutom verkar det ofta som att de helt enkelt inte önskar att vi var där och vill ha oss längre bort än det är nödvändigt. Det är nästan som att några av dem njuter av att knuffa till oss, hur sjukt det än hörs. Man kan nästan få känslan av att det är något som vi inte får lov se, som igår under massgripandena, då folk satt i sin egen urin och frös. Det har vi som press en förpliktelse att bevaka, men möjligheterna var mycket begränsade” sa fotografen Mads Nissen på *Berlingske Tidene*, som fick ett objektiv krossat, när han blev bortknuffad av polisen.

På söndagen grep polisen 200 demonstranter i ”Hit the production”-demonstrationen, vilken hade för avsikt att blockera ett antal stora företag i frihamnen. Två fotografer från Politiken

bevakade den och ropade ”press” samtidigt som de uppvisade sina presskort för polisen. *”Det nästa som jag upplever är ett hårt slag mot halsen av en polisman. Den andre fotografen får ett knä upp i skrevet”*, beskrev den ene fotografen, Tobias Selnæs Markussen, dramatiken.

En irriterad journalist klagade över alla restriktioner och allt våld som pressen drabbades av, men fick bara svaret från polisen ”att alla springer runt med presskort nu för tiden”...

Dansk Folkeparti

Den konservative justitieministern Brian Mikkelsen är naturligtvis helt överväldigad av resultatet av hans nya lag: *”Polisens aktion igår var mycket lyckad – liksom den är idag. I motsättning till andra storstäder har polisen avvärjt att det utvecklade sig till gatans parlament, genom att målmedvetet få bort bråkmakarna”*. Ännu mera entusiastiska är den borgerliga regeringens stödparti, det rasistiska högerpartiet Dansk Folkeparti, som genast tog åt sig äran för ”lymmepaketet”:

”Det är inget tvivel om att lymmepaketet, som Dansk Folkeparti och regeringen fick infört omedelbart innan starten för toppmötet, har gjort att polisen har kunnat slå till så kapitalt mot de professionella orosstiftarna. Hade vi inte antaget lymmepaketet, så hade Amager blivit lagt öde av dessa autonoma krigare” hävdade Dennis Flygtkjær, DF:s talesman i juridiska frågor, som prisade polisens insats som storartad och ytterst väl tillrättalagd.

”Jag hoppas att polisen utnyttjar möjligheterna att videoövervaka demonstrationen, precis som jag konstaterat att det verkar finnas goda TV-bilder av några av bråkmakarna. Jag hoppas att polisen får tid att komma fram till vem som startade upptågen och speciellt vem som var ansvarig för det fega angreppet med en gatsten mot en polisman och få ställt dessa orosstiftare tillräkenskap”, fortsatte han vidare, varvid han underströk vikten av att alla som polisen kunde ställas till ansvar för dagens aktiviteter blev inburade.

OBS! Direkta citat ifrån Dansk Folkepartis egen hemsida!!! Speciellt förhoppningen om massmedias goda bevakning kommer säkert DF att ångra...

Folketinget

Det värsta var dock att det inledningsvis fanns finns det en tydlig majoritet i Folketinget för att backa upp polisens massiva repression. Såväl socialdemokraternas, SF:s som Venstres talespersoner i juridiska frågor förklarade, att det var tack vare polisens insats som den stora demonstrationen blev fredlig. Regeringspartierna hade dock det lite svårare att försvara ”lymmepaketet”: *”Därför är det fel att beteckna insatsen som ett fiasko, enbart därför att anklagelser endast har rest mot tre personer”* förklarade Venstres Kim Andersen.

Ordföranden i Folketingets justitieutskott, Peter Skaarup från Dansk Folkeparti, hade däremot inga problem att förklara samtliga gripna som kollektivt skyldiga:

”Jag vill inte skriva under på att demonstranterna är oskyldiga. Även om de inte är anklagade för någonting, kunde situationen lätt ha utvecklats sig okontrollerat, om inte polisen hade ingripit. Polisen får hellre kvarhålla lite för många, om de bara får de värsta bråkstakarna.”

Det socialliberala oppositionspartiet Radikale Venstre fördömde dock redan från början skarpt massgripandena. *”Regeringen har med lymmepaketet gjort det lätt polisen att frihetsberöva människor preventivt. Alltså innan de har gjort någonting. Det var vi våldsamt emot den gången och det är vi fortfarande”*, förklarade dess talesperson Lone Dybkjær.

Ordföranden för dess ungdomsförbund, Radikal Ungdom, krävde en omedelbar suspendering av rätten till preventiva gripanden. Reaktionerna ifrån andra partimedlemmar har varit ännu häftigare. Man har inte dragit sig för att beskriva förhållandena för de gripna som *”tortyr-*

liknande”, man har gett polisen hela skulden för upploppet i ”klimatfängelset” på grund av att de intagna hölls barfota och utan mat, utnämndt det hela som ”*polisstatsmetoder*” och varnat för att Danmark håller på att gå från ”*demokrati till diktatur*”!

Starka ord ifrån vad som en traditionellt varit socialdemokraternas viktigaste stödparti i regeringsställning, men Radikale Venstre har under senare år utmärkt sig för en påtaglig lyhördhet för frågor som intresserar ungdomen och uppenbarligen verkligen radikaliserats. Partiet förespråkar också att Danmark ska ta emot klimatflyktingar, en minst sagt kontroversiell ståndpunkt i ett land där justitieutskottet alltså leds av det rasistiska Dansk Folkeparti....

Länge knäpptyst

Från den danska socialdemokratin var det dock länge knäpptyst om övergreppen, trots att partiledaren Helle Thorning Schmidt talade till demonstranterna vid Folketinget. Sent om sidor verkar det som att man nu börjat reagera. Socialistisk Folkeparti, vilka nyligen gick fram starkt i kommunalvalen, har dock framstått som ännu mera pinsamt ryggradslösa. Först försvarade de polisens ingripande: ”*Polisen har en mycket svår uppgift. När de spärrar av en gata är där alltid någon som inte har med det här att göra*” förklarade först SF:s talesperson Katrina Lorentzen till nyhetsbyrån Ritzau.

Men när väl skandalen med de tusen gripna demonstranterna, plus efterföljande förnedring, blev allmänt känt via massmedia, började Lorentzen dra öronen åt sig: ”*När många oskyldiga människor i lördags blev frihetsberövande i upp till 12 timmar pekar pilen först och främst på de ansvariga regeringspolitikerna, med Brian Mikkelsen och Peter Skaarup i spetsen. Med inskränkningar och lymmelpaketet har de piskat upp stämningen och tydligt signalerat, att polisen skall hålla ordning på gatorna till varje pris, också om det går ut över församlingsfriheten.*” För säkerhets skull gick Katrina Lorentzen ut med ett tredje pressmeddelande, där det klargjordes att SF tar avstånd ifrån lymmelpaketet och polisens massgripande.

SF:s partiordförande Willy Søvndal har också på Facebook blivit bombarderad med kritik av upprörda människor, som ogillar att han fortfarande talar med kluven tunga när det gäller den polisiära repressionen. Onekligen har den positiva status som partiet fick bland radikala människor i kommunalvalen fått sig en rejäl törn.

Enhedslisten, ytterligare en bit längre åt vänster, tog först också avstånd från de autonomas aktion, innan man snabbt började inse vidden av polisens agerande och riktade skarp kritik emot regeringen. I en hetsig debatt i danska TV 2:s nyhetsprogram anklagade partiets ordförande Johanne Schmidt-Nielsen justitieministern Brian Mikkelsen för att ljuga eller vara totalt okunnig, när han påstod att polisen blivit angripen med bomber. Vilket inte ens polisen vågat hävda:

”*I lördags kastade man lite gatsten, fyrverkeri och så blev det krossat några fönsterrutor vid utrikesministeriet. Vi anhöll en person med en fyrverkeribomb och några knallskott som var nedpackade i koffert*”, förklarade poliskommissarien Henrik Møller Jakobsen. Han glömde dock att nämna att en polisman skadesköt sig själv...

Amnesty fördömer

Redan nu har Folketingets ombudsman [motsvarar ungefär vår justitieombudsman] begärt att få granska massgripandena och klimatfängelsets ”apburar”. Amnesty International har totalt fördömt fängelset såväl som lymmellagen och de preventiva gripandena. En professor i juridik hävdar att det hela kan strida emot den danska grundlagen, etc.

Just nu är det på gränsen till upplopp utanför Bella Center bland delegaterna, eftersom de inte finns platser för alla och för att de måste stå utanför i åtskilliga timmar och frysa. Bland de närvarande beskriver man arrangemanget som det sämsta de någonsin upplevt – och ändå har inte Obama och hans hov kommit än. Danska regeringen i sin tur skyller på FN. Connie Hedegaard, de danska konservativas stora ”klimatstjärna”, EU:s blivande miljökommissionär och klimatkonferensens ordförande, hon får massivt underbetyg av de afrikanska delegaterna. Och detta medan danska polisen agerar så framgångsrikt, att den får hela världens ögon på sig.

Ett råd till den danske statsministern Lars Løkke Rasmussen, i fall han har planer på att snart utlysa val till Folketinget: avstå...